

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
Φορμίωνος 83, Καισαριανή, τ.κ. 161 21. Τηλ. 210-7224123 fax.: 210-7223584
(Internet) <http://www.imkby.gr> - (e-mail) info@imkby.gr

Άριθμ. Πρωτ. Φ.1/3/540

Έν Καισαριανῇ τῇ 4ῃ Σεπτεμβρίου 2020

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 225η

Πρός

τούς Πανοσι(ολογι)ωτάτους καί Αἰδεσιμ(ολογι)ωτάτους Πρεσβυτέρους,
τούς Ἱεροκήρυκες καί τούς Ἐφημερίους, τούς Ἱερολογιωτάτους Διακόνους
καί τά Ἡγουμενοσυμβούλια τῶν Ἱερῶν Μονῶν
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας.

Ἀγαπητοί Πατέρες καί Ἀδελφοί,
Ὅσιώτατες Ἀδελφές,
Χαίρετε ἐν Κυρίῳ.

Η περίπτωση τῆς ἐκπτώσεως ἐκ τῆς Ἱερωσύνης προβεβλημένου

κοσμικῶς κληρικοῦ ἡγείρε εὐρύτατον σχολιασμόν τόσο ἐκ τῶν ἡμετέρων τῆς Ἐκκλησίας ὅσο καί τῶν ἑξωθεν. Πρός τοῦτο κρίναμε ἀναγκαῖον νά σημειώσουμε πρὸς κοινὴ οἰκοδομὴ τὰ πνευματικὰ κριτήρια πού ἰσχύουν γιὰ αὐτά τὰ θέματα, ὥστε νά τὰ προβάλλετε στίς συζητήσεις τῶν ἐνοριτῶν πού

πρέπει νά γνωρίζουν τόν τρόπο κατά τόν όποιο ή Έκκλησία αντιμετωπίζει αύτες τίς περιπτώσεις.

1ον. Τά πνευματικά πνευματικῶς κρίνονται

Ο απόστολος Παῦλος διδάσκει ὅτι οἱ ὑποθέσεις αύτες ἐξετάζονται ἀπό τούς πιστούς μέ τά κριτήρια τοῦ ἁγίου Πνεύματος:

«Ἡμεῖς δέ οὐ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου ἐλάβομεν, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἵνα εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ χαρισθέντα ἡμῖν. Ἄ καὶ λαλοῦμεν οὐκ ἐν διδακτοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν διδακτοῖς Πνεύματος Ἁγίου, πνευματικοῖς πνευματικὰ συγκρίνοντες. Ψυχικὸς δὲ ἄνθρωπος οὐ δέχεται τὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ· μωρία γὰρ αὐτῷ ἐστὶ, καὶ οὐ δύναται γινῶναι, ὅτι πνευματικῶς ἀνακρίνεται. Ὁ δὲ πνευματικὸς ἀνακρίνει μὲν πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπ' οὐδενὸς ἀνακρίνεται. Τίς γὰρ ἔγνω νοῦν Κυρίου, ὃς συμβιβάσει αὐτόν; ἡμεῖς δὲ νοῦν Χριστοῦ ἔχομεν» (Πρὸς Κορινθίους Α', β', 12-16)

Δηλαδή : «Κι ἐμεῖς δὲν λάβαμε τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα ποῦ στέλνει ὁ Θεός, γιὰ νά μπορούμε νά μάθουμε ὅσα ἐτοίμασε ὁ Θεός γιὰ χάρη μας. Γι' αὐτά μιλάω, κι ὅχι μέ λόγια ποῦ διδάσκει ἡ ἀνθρώπινη σοφία, ἀλλὰ μέ λόγια ποῦ διδάσκει τὸ ἴδιο τὸ Πνεῦμα, ἐρμηνεύοντας σ' αὐτοὺς ποῦ ἔχουν τὸ Πνεῦμα αὐτά τά πνευματικὰ πράγματα. Ὅποιος ὅμως δὲν ἔχει τὸ Πνεῦμα, δὲν παραδέχεται τὰ δῶρα ποῦ φανερώνει τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, ἀφοῦ γιὰ κεῖνον ὅλα αὐτά εἶναι μωρία· καὶ δὲν μπορεῖ νά τά καταλάβει, γιατί αὐτά τά πράγματα κατανοοῦνται μόνο μέ τή βοήθεια τοῦ Πνεύματος. Ἀντίθετα, ὁ ἄνθρωπος ποῦ ἔχει τὸ Πνεῦμα ὅλα τά καταλαβαίνει· αὐτόν ὅμως κανεὶς ἀπό κείνους ποῦ δὲν ἔχουν τὸ Πνεῦμα δὲν εἶναι σέ θέση νά τόν καταλάβει. Γιατί, καθὼς λέει ἡ Γραφή. Τίς σκέψεις τοῦ Κυρίου ποιὸς κατάλαβε γιὰ νά τοῦ γίνει

σύμβουλος; Ἐμεῖς ὅμως οἱ πνευματικοὶ ἔχουμε τὸ νοῦ καὶ τίς σκέψεις τοῦ Χριστοῦ».

Συνεπῶς ὁ πιστὸς ἄνθρωπος δέν ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὴν λογικὴ τῶν κοσμικῶν. Ἐξετάζει αὐτὰ τὰ θέματα μέ τὸν φωτισμὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος γιὰ τὴν πνευματικὴ του ἀσφάλεια. Γιά μᾶς ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι ἡ ἀλήθεια, ἔχει κύρος καὶ ὁδηγεῖ στὴν σωτηρία.

2) Ἡ Κλήση τοῦ Θεοῦ

Ἐπειδὴ στὴν Ἱερωσύνη εἰσέρχεται ὁ ἄνθρωπος καλούμενος ἀπὸ τὸν Θεὸ κατὰ τὸν ἀπόστολο Παῦλο : *«Καὶ οὐχ ἑαυτῷ τις λαμβάνει τὴν τιμὴν, ἀλλὰ καλούμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ»* (Πρὸς Ἑβραίους ε', 4) καὶ γενικῶς ἀκόμα, στὴν Ἐκκλησία ὅλα θεωροῦνται καὶ ἐνεργοῦνται ὡς κλήση Θεοῦ, ἡ πίστη, τὸ βάπτισμα, ἡ προσευχή, ἡ μοναχικὴ ἀφιέρωσις καὶ πολλὰ ἄλλα. Ὁ ἀπόστολος Πέτρος προτρέπει τοὺς πιστοὺς νὰ διασφαλίσουν μέ τὸν προσωπικὸ ἀγῶνα τοὺς τὴν κλήση τοὺς καὶ τὴν ἐκλογή τοὺς ἀπὸ τὸν Θεὸ ἐφόσον ὁ κάθε πιστὸς ἔχει τὴν δική του κλήση.

«Διὸ μᾶλλον, ἀδελφοί, σπουδάσατε βεβαίαν ὑμῶν τὴν κλῆσιν καὶ ἐκλογήν ποιεῖσθαι· ταῦτα γὰρ ποιοῦντες οὐ μὴ πταίσητέ ποτε. Οὕτω γὰρ πλουσίως ἐπιχορηγηθήσεται ὑμῖν ἡ εἴσοδος εἰς τὴν αἰώνιον βασιλείαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Β' Πέτρου α', 10-11).

Στίς παραβολές ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστὸς ἔχει τονίσει ὅτι ἡ ἀπόρριψη τῆς κλήσεως τοῦ Θεοῦ συνεπάγεται ὀλέθριες γιὰ τὸν ἄνθρωπο συνέπειες. Ἀπὸ τὴν ἁγία Γραφή διδασκόμαστε ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἔχει εὐθύνη ἐάν δέν ἀνταποκριθεῖ στὴν κλήση τοῦ Θεοῦ καὶ ἀποδειχθεῖ ἀκατάλληλος τῆς εὐλογίας τοῦ Θεοῦ. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐπισημαίνει μέ τὸ παράδειγμα τῆς γῆς πού δέχεται τὴν βροχή καὶ βλαστάνει καὶ δίδει καρποὺς στὸν γεωργό ὅτι

λαμβάνει εύλογία από τόν Θεό, αντίθετα ή γῆ πού δέχεται τήν βροχή καί βλαστάνει τριβόλους καί ἀκάνθας γίνεται ἀξία τιμωρίας.

«Γῆ γάρ ή πιοῦσα τόν ἐπ' αὐτῆς πολλάκις ἐρχόμενον ὑέτὸν καὶ τίκτουσα βοτάνην εὐϋετον ἐκείνοις δι' οὓς καὶ γεωργεῖται, μεταλαμβάνει εύλογίας ἀπὸ τοῦ Θεοῦ· ἐκφέρουσα δὲ ἀκάνθας καὶ τριβόλους, ἀδόκιμος καὶ κατάρας ἐγγύς, ἥς τὸ τέλος εἰς καῦσιν» (Πρὸς Ἑβραίους στ', 7-8).

Μετάφραση : *«Γιατί ή γῆ, ή όποία ρουφάει τή βροχή πού συχνά πέφτει πάνω της καί γεννάει γιά τούς καλλιεργητές τῆς χρήσιμα χορταρικά, δέχεται τήν εύλογία τοῦ Θεοῦ. Όταν ὅμως βλασταίνει ἀγκάθια καί τριβόλια εἶναι ἄχρηστη, καί ή κατάρα πλησιάζει πάνω της, τό τέλος της θά ᾽ναι νά παραδοθεῖ στή φωτιά».*

Ἡ παραβολή τῶν ταλάντων (Ματθαίου κε', 14-30) καί τῶν κακῶν γεωργῶν (Ματθαίου κα', 33-42) τό ἐπιβεβαιώνει αὐτή τήν ἀλήθεια.

3) Ὁ σκανδαλισμός τῶν πιστῶν

Ὁ Κύριος μας Ἰησοῦς Χριστός ἐφιστᾷ τήν προσοχή στούς μαθητές Του νά προσέχουν τήν συμπεριφορά τους, ὥστε νά μή γίνει ἐμπόδιο στήν πρόοδο πρὸς τήν σωτηρία τῶν ἀδελφῶν του.

«Ὅς δ' ἂν σκανδαλίση ἓνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ, συμφέρει αὐτῷ ἵνα κρεμασθῇ μύλος ὀνικός εἰς τόν τράχηλον αὐτοῦ καὶ καταποντισθῇ ἐν τῷ πελάγει τῆς θαλάσσης » (Ματθαίου ιη', 6)

Ὁ πιστός καί πρωτίστως ή Κληρικός ὀφείλει νά προσέχει ὥστε μέ τήν συμπεριφορά του νά μή γίνεται ἐμπόδιο στή σωτηρία τῶν ἀνθρώπων.

4) Η κληρονομία τοῦ Θεοῦ

Ἡ Ἱερωσύνη εἶναι χάρισμα καί δωρεά Θεοῦ. Οἱ ψυχές εἶναι πολύτιμες καί ἀνήκουν στόν Θεό. Ἐκεῖνος εἶναι ὁ ἰδιοκτήτης τους. Ὁ ἱερεὺς ἀποστέλλεται ἀπό τόν Θεό νά φροντίζει, νά καλλιεργεῖ, νά φυλλάτει τόν ἀμπελῶνα Του.

Δέν πρέπει νά διαφεύγει τῆς προσοχῆς τῶν Ποιμένων τῆς Ἐκκλησίας μας καί γενικώτερον ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἀνήκει στόν Θεό. Ὁ Κύριός μας Ἰησοῦ Χριστός εἶναι ὁ κληρονόμος τῶν πάντων (Πρός Ἑβραίους α', 2). Αὐτή τήν ἔννοια ἔχει ἡ προσευχή πρὸς τόν Κύριο «εὐλόγησον τήν κληρονομία Σου».

Μάλιστα δέ ἡ Κληρονομία αὐτή ἀποκτήθηκε μέ τήν θυσία τῆς πανάγιας ζωῆς τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ καί τήν προσφορά τοῦ αἵματός Του. Αὐτή ἡ ἀλήθεια ἐπιβάλλει νά εἴμαστε πολύ προσεκτικοί σεβόμενοι αὐτή τήν θυσία.

Ἐντονα θά τονίζει ὁ ἀπόστολος Παῦλος στούς πιστούς: «οὐκ ἐστέ ἐαυτῶν ἡγοράσθητε γάρ τιμῆς » (Α' Πρός Κορινθίους στ', 20)

Ὁ ἀπόστολος Πέτρος τονίζει προτρέποντας τούς πιστούς νά μὴν συσχηματίζονται μέ συμπεριφορές καί μέ τό ἥθος τῶν ζώντων μέ κοσμικές ἐπιθυμίες.

«Καὶ εἰ πατέρα ἐπικαλεῖσθε τὸν ἀπροσωπολήπτως κρίνοντα κατὰ τὸ ἐκάστου ἔργον, ἐν φόβῳ τὸν τῆς παροικίας ὑμῶν χρόνον ἀναστράφητε, εἰδότες ὅτι οὐ φθαρτοῖς, ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ, ἐλυτρώθητε ἐκ τῆς ματαίας ὑμῶν ἀναστροφῆς πατροπαραδότου» (Α' Πέτρου α', 17-18).

Δηλαδή : «Ἀφοῦ στίς προσευχές σᾶς ὀνομάζετε «Πατέρα» τό Θεό, ποὺ κρίνει τόν καθένα σύμφωνα μέ τὰ ἔργα τοῦ χωρὶς νά κάνει διακρίσεις σέ πρόσωπα, ἔχετε ὑποχρέωση νά περνᾶτε τήν πρόσκαιρη ζωή σᾶς πάνω στή γῆ μέ σεβασμό στό Θεό. Ξέρετε καλά τί πληρώθηκε ὡς ἀντάλλαγμα γιὰ νά

ἀπελευθερωθεῖτε ἀπὸ τοῦ μάταιο τρόπου ζωῆς, πού κληρονομήσατε ἀπὸ τοὺς προπάτορές σας. Δέν ἦταν κάτι πού φθείρεται, ὅπως τὸ ἀσήμι ἢ τὸ χρυσάφι»

Οἱ σωσμένοι στὸν οὐρανὸ ὕμνοῦν τὸν Λυτρωτὴ Κύριο ψάλλοντες :

«Καὶ ᾄδουσιν ὡδὴν καινὴν λέγοντες· ἄξιός εἰ λαβεῖν τὸ βιβλίον καὶ ἀνοῖξαι τὰς σφραγίδας αὐτοῦ, ὅτι ἐσφάγης καὶ ἡγόρασας τῷ Θεῷ ἡμᾶς ἐν τῷ αἵματί σου ἐκ πάσης φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους» (Ἀποκαλύψεως ε', 9)

Δηλαδή : *«Κι ἔψελναν ἕναν καινούργιο ὕμνο: «Εἶσαι ἄξιός νά πάρεις τὸ βιβλίον καὶ ν' ἀνοίξεις τίς σφραγίδες του. Γιατί θυσιάστηκες καὶ μέ τὸ αἷμα σου μᾶς ἐξαγόρασες γιὰ τὸ Θεό, ἀπὸ κάθε φυλὴ, γλῶσσα, λαὸ καὶ ἔθνος»*

5) Οἱ ἀγκυλώσεις τῆς Ἐκκλησίας, οἱ δεσμεύσεις κ.λπ.

Ἐπειδὴ ὁ ἐκπεσὼν διατυπώνει ἕνα σχόλιο ὅτι στὴν ἀπόφασή του ἐπέδρασαν οἱ «ἀγκυλώσεις» τῆς Ἐκκλησίας πού τὸν δυσκόλεψαν δηλαδή στὴ ζωή του καὶ καταλίποντας τὴν ἱερωσύνη ἐπιθυμεῖ νά ζήσει ὁ ἴδιος ἐλεύθερος ἀπὸ δεσμεύσεις ἢ θὰ καταργήσει τίς «ἀγκυλώσεις». Φρεναπάτη μᾶλλον μπορεῖ χαρακτηρισθεῖ αὐτός ὁ συλλογισμός. Διότι κάτω ἀπ' αὐτὴ τὴν δικαιολογία καλύπτεται ἡ ἀδυναμία του νά ζήσει ἐν Χριστῷ. Πρέπει νά γνωρίζουμε ὅτι ἡ Ἐκκλησία δέν ἔχει ἀγκυλώσεις. Ὡστόσο ἡ δικαιολογία αὕτη συνιστᾷ ἀνεπίτρεπτη κατηγορία γιὰ τὴν Ἐκκλησία, διότι ὁ Ἰησοῦς Χριστός καθάρισε ἀπὸ κάθε ρύπο τῆς ἁμαρτίας καὶ ἐξάγνισε τὴν Ἐκκλησία.

«Ὁ Χριστὸς ἠγάπησε τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς, ἵνα αὐτὴν ἀγιάσῃ καθαρίσας τῷ λουτρῷ τοῦ ὕδατος ἐν ῥήματι, ἵνα παραστήσῃ αὐτὴν ἑαυτῷ ἑνδοξον τὴν ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν σπίλον ἢ ρυτίδα ἢ τι τῶν τοιούτων, ἀλλ' ἵνα ᾦ ἁγία καὶ ἄμωμος» (Πρὸς Ἐφεσίους ε', 25-27)

Οἱ ἄνθρωποι ἔχουμε τίς ἀγκυλώσεις ἀπὸ τὰ πάθη ποὺ μᾶς ἐμποδίζουν νὰ ζοῦμε τὴν ζωὴ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ποὺ εἶναι φωτεινὴ καὶ δὲν ἔχει τὴν σκιά τῆς ἁμαρτίας. Αὐτό θυμίζει τὴν δικαιολογία τοῦ Ἀδάμ ποὺ κατηγόρησε τὸν Θεὸ Δημιουργό Του γιὰ τὴν παράβαση τῆς ἐντολῆς Του λέγοντας, «ἡ γυνή, ἣν ἔδωκας μετ' ἐμοῦ, αὕτη μοι ἔδωκεν ἀπὸ τοῦ ξύλου, καὶ ἔφαγον» (Γενέσεως γ', 12) δηλαδή ἡ γυναίκα ποὺ μοῦ ἔδωσες μέ παρέσυρε.

6) Ἡ στροφή στό παρελθόν

Ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστὸς ἐπεσήμανε σ' ἓνα μαθητὴ ποὺ ἐνῶ τοῦ ζήτησε νὰ γίνεи μαθητὴς Του ἐν συνεχείᾳ θυμήθηκε ὅτι ἔπρεπε νὰ πάει νὰ θάψει τὸν πατέρα του καὶ ζήτησε ἄδεια ἀπὸ τὸν Χριστό νὰ πάει νὰ φορντίσει γιὰ τὴν κηδεία τοῦ πατέρα του. Ὁ Χριστὸς δὲν τοῦ ἐπέτρεψε καὶ τοῦ ἐπεσήμανε τὴν ἀνάγκη οἱ μαθητὲς Του νὰ εἶναι σταθεροὶ στὶς ἀποφάσεις τους. Εἶπε :

«Οὐδεὶς ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπ' ἄροτρον καὶ βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω εὐθὲτός ἐστιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ» (Λουκᾶ θ', 62)

Ὁ δρόμος πρὸς τὴν βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἶναι ἓνας καὶ ὁ πιστὸς βαδίζει μὲ ἀποφασιστικότητα χωρὶς νὰ στρέφεται καὶ νὰ ἐπιθυμεῖ τὴν προηγούμενη ζωὴ ἐκτὸς Ἐκκλησίας. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐπισημαίνει στὴν πρὸς Γαλάτας ἐπιστολὴ του, ὅτι ἡ στροφή τοῦ πιστοῦ πρὸς τὴν ζωὴ τῶν κοσμικῶν καὶ τῆς ἁμαρτίας θεωρεῖται ἁμαρτία: *«εἰ γὰρ ἃ κατέλυσα ταῦτα πάλιν οἰκοδομῶ, παραβάτην ἑμαυτὸν συνίστημι» (Πρὸς Γαλάτας β', 18)*

7) Οἱ ἐκπεσόντες

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος μᾶς ἀναφέρει τὰ ὀνόματα συνεργατῶν του πού ἐγκατέλειψαν τήν διακονία τους ἀσφαλῶς ὄχι γιά νά τούς τιμήσει, ὅπως δυστυχῶς ἔπραξαν πολλοί ἀδελφοί μας ἀλλά γιά νά προφυλαχθοῦν οἱ ἐργάτες τῆς Ἐκκλησίας.

«Δημᾶς γάρ με ἐγκατέλιπεν ἀγαπήσας τὸν νῦν αἰῶνα, καὶ ἐπορεύθη εἰς Θεσσαλονίκην» (Πρὸς Τιμόθεον Β΄, δ΄, 10)

«Οἶδας τοῦτο, ὅτι ἀπεστράφησάν με πάντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὧν ἐστι Φύγελλος καὶ Ἑρμογένης» (Πρὸς Τιμόθεον Β΄, α΄, 15)

Ἡ ἀπώλεια συνεργατῶν στήν ἀποστολική Ἐκκλησία εἶναι ὀδυνηρή πρωτίστως γιά τούς ὑπευθύνους πού τούς ἐμπιστεύθηκαν τό ἔργο τοῦ Θεοῦ.

8) *«Ὁ δοκῶν ἐστάναι βλεπέτω μή πέσῃ» (Πρὸς Κορινθίους Α΄, ι΄, 12)*

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος συμβουλεύει τόν ἀπόστολο Τιμόθεο νά φροντίζει νά εἶναι ἐργάτης πού δέν θά ντρέπεται γιά τήν διακονία του :

«Σπούδασον» σεαυτὸν δόκιμον παραστῆσαι τῷ Θεῷ, ἐργάτην ἀνεπαίσχυντον, ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας. τὰς δὲ βεβήλους κenoφωνίας (κούφιες φλυαρίες) περιῖστασο· ἐπὶ πλεῖον γὰρ προκόψουσιν ἀσεβείας, καὶ ὁ λόγος αὐτῶν ὡς γάγγραινα νομὴν ἔξει· ὧν ἐστὶν Ὑμέναιος καὶ Φιλητός» (Πρὸς Τιμόθεον β΄, 15-17)

Δηλαδή : *«Φρόντισε νά παρουσιαστεῖς μπροστά στό Θεό ἄξιος της ἐπιδοκιμασίας του, ἐργάτης πού δέν ντρέπεται γιά τό ἔργο του, ἀλλά διδάσκει σωστά τήν ἀλήθεια τοῦ εὐαγγελίου. Νά ἀποφεύγεις τίς κούφιες φλυαρίες, πού βεβηλώνουν τήν ἀλήθεια, γιατί ὅσοι ἐπιδίδονται ὁ αὐτές θά προχωροῦν ὅλο καὶ περισσότερο στήν ἀσέβεια κι ἡ διδασκαλία τους θά ἐξαπλωθεῖ σάν γάγγραινα. Ἀνάμεσα σ' αὐτούς εἶναι κι ὁ Ὑμέναιος κι ὁ Φιλητός»*

Καθώς ὁ Ποιμένας ἔχει νά ἀντιμετωπίσει τούς πειρασμούς μέ τούς
ὁποίους ὁ Διάβολος θέλει νά τόν ἐμποδίσει καί τελικῶς νά τόν ἀνακόψει ἀπό
τήν ἀποστολή του καί νά τόν γελοιοποιήσῃ ἄς προσευχόμαστε ὁ Θεός νά μᾶς
προφυλάξῃ ἀπό τοῦ πονηροῦ.

Μετά πατρικῶν εὐχῶν καί ἀγάπης
Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος & Ὑμηττοῦ Δανιήλ